

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

«26» січня 2023 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 2 відділу 1 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України Короткий Володимир Анатолійович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22022000000000054 від 24.02.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись ст.ст. 40, 42, 276-278 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Лободі Олексію Геннадійовичу, який народився 20.06.1978 у селищі Шаталова-1 Починківського району Смоленської області Російської Федерації, проживає за адресою: Російська Федерація, м. Воронеж, вул. 9 січня, буд. 133, кв. 128, громадянину Російської Федерації,

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого:

- **ч. 1 ст. 438 КК України** – віддання наказу про вчинення дій, які є порушенням законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Лобода О.Г.:

Відповідно до вимог пункту 3 ст. 1 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (далі – Протокол І), від 8 червня 1977 року, ратифікованого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 18 серпня 1989 року, цей Протокол, що доповнює Женевські конвенції від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни, застосовується при ситуаціях, зазначених у ст. 2, спільній для цих Конвенцій.

Згідно з вимогами пунктів 1, 2 ст. 2, спільної для Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни, ратифікованих Указом Президії Верховної Ради Української РСР «Про ратифікацію Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року про захист жертв війни» від 03 липня 1954 року, ці Конвенції застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни.

Пунктами а, б ст. 3 Протоколу I визначено, що без шкоди для положень, які застосовуються в будь-який час цей Протокол застосовується з початку будь-якої ситуації, згаданої у ст. 1 цього Протоколу; застосування цього Протоколу на території сторін, що перебувають у конфлікті, припиняється із загальним припиненням воєнних дій, а на окупованій території - після припинення окупації.

Відповідно до пункту 1 ст. 52 Протоколу I цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є воєнними об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Згідно з пунктом 2 ст. 52 Протоколу I напади повинні суворо обмежуватися об'єктами. Що стосується об'єктів, то воєнні об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

Пунктом 3 ст. 52 Протоколу I визначено, що у разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки воєнних дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Відповідно до підпункту а.1 пункту 2 ст. 57 Протоколу I ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами у значенні пункту 2 ст. 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Представниками влади і Збройних Сил Російської Федерації (далі – ЗС РФ), всупереч міжнародному правопорядку, нехтуючи державним суверенітетом України, з 20 лютого 2014 року розпочато збройне вторгнення регулярних військ РФ на територію України з метою розширення впливу РФ, контролю над політичними та економічними процесами в Україні, зміни меж території та державного кордону України, на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

У результаті указаних протиправних дій Російською Федерацією (далі – РФ) було тимчасово окуповано АР Крим, м. Севастополь, частини

Донецької і Луганської областей України, де створені окупаційні адміністрації РФ.

Окупація указаних територій не принесла бажаних результатів, а тому представниками влади і ЗС РФ вирішено перейти до наступного етапу збройної агресії проти України, а саме до повномасштабного вторгнення на територію України із застосуванням ЗС та інших військових формувань РФ.

З огляду на викладене, між державами РФ та Україна з 20 лютого 2014 року триває міжнародний збройний конфлікт.

24 лютого 2022 року о 5 годині за Київським часом ЗС РФ здійснено пуски крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам

ЗС України та цивільним об'єктам, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань РФ здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період з 5 години за Київським часом 24 лютого 2022 року та до цього часу підрозділи ЗС та інших військових формувань РФ здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються у тому числі по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі та поранення цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, знищення та пошкодження сотень цивільних об'єктів.

При цьому, у порушення вищевказаних вимог міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, військовослужбовець ЗС РФ Лобода Олексій Геннадійович, 20.06.1978р.н., вчинив особливо тяжкий злочин проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Так, з 2021 року Лобода О.Г. проходить військову службу на посаді командира військової частини 45117 (47 бомбардувального авіаційного полку 105 змішаної авіаційної дивізії 6 армії військово-повітряних сил та протиповітряної оборони Західного військового округу (далі – 6 армія) Збройних Сил Російської Федерації у званні полковник.

У невстановлений час, але не пізніше 06 березня 2022 року, за невстановлених обставин, Маковецький О.В., всупереч вимогам, передбаченим пунктами 1, 2, 3 ст. 52 Протоколу I, віддав командирі військової частини 45117 Лободі Олексію Геннадійовичу наказ у формі бойового розпорядження в якому, серед іншого, були визначені завдання по знищенню цивільних об'єктів шляхом їх бомбардування.

У вищевказаному бойовому розпорядженні, серед іншого, були визначені координати цілі – радіотелевізійної передавальної станції Харків (далі – РТПС Харків), що розташована за адресою: м. Харків, вул. Дерев'янка, 1А, кількісний склад повітряних суден – два літака Су-34, а також засоби ураження – шістнадцять фугасних авіаційних бомб вагою 500 кг (далі – ФАБ-500).

Водночас, РТПС Харків та обладнання розміщене на ній є цивільним об'єктом, який не використовується у воєнних цілях, на його території та навколо нього не розміщується озброєння, військова техніка, зброя, боєприпаси

та інше воєнне устаткування, а також не дислокуються підрозділи чи окремі представники ЗС, інших військових формувань та правоохоронних органів України, обладнання розміщене на об'єкті не здійснює трансляцію, розповсюдження або передачу інформації між зазначеними підрозділами та для їх потреб, місце розташування об'єкту не є вигідною військовою позицією та не може перешкоджати просуванню ЗС РФ, його завоювання чи знищення не вплине на ослаблення сил противника. Таким чином, РТПС Харків не вносить ефективний вклад у воєнні дії української сторони в силу свого характеру, розташування чи використання, повне або часткове руйнування станції, її захоплення чи нейтралізація за існуючих 06 березня 2022 року обставин не дає явну воєнну перевагу ЗС РФ, тобто у РТПС Харків відсутні ознаки воєнного об'єкту.

Більш того, діяльність РТПС Харків безпосередньо пов'язана з наданням послуг, які мають значення для функціонування суспільства та безпеки цивільного населення, зокрема забезпечує надання телекомунікаційних послуг (телефонного зв'язку), функціонування системи оповіщення (сигнал «Увага всім») та трансляцію телерадіопрограм, за допомогою яких населенню доводиться інформація про загрози виникнення надзвичайних ситуацій, загрози життю або здоров'ю людей та заподіяння шкоди майну, а також рекомендації по їх уникненню.

При цьому, Лобода О.Г. розуміючи протиправність вищевказаного бойового розпорядження не відмовився від його виконання, та реалізував.

Так, близько 14 години за Київським часом (15 години за Московським) 6 березня 2022 року, перебуваючи на командному пункті військової частини 45117, що дислокується у м. Вороніж РФ, Лобода О.Г. діючи умисно, усвідомлюючи явну злочинність власних дій та бажаючи настання тяжких наслідків, у тому числі знищення цивільних об'єктів, з мотивів безумовного виконання отриманого наказу, метою реалізації бойового розпорядження по знищенню цивільних об'єктів, розуміючи протиправний характер вищевказаного бойового розпорядження, довів його Криштопу М.С., старшому льотчику авіаційної ланки другої авіаційної ескадрильї капітану Корольову Євгенію Юрійовичу, штурману авіаційної ланки авіаційної ескадрильї Норіну Артему Андрійовичу і штурману Шагіяхметову Ігорю Володимировичу та віддав їм наказ приступити до його безпосереднього виконання.

При цьому, Лободою О.Г. визначено екіпажі літаків у складі льотчика Криштопа М.С. та штурмана Норіна А.А. – ведучий літак, льотчика Корольова Є.Ю. та штурмана Шагіяхметова І.В. – ведений літак.

Разом з тим, Криштоп М.С. розуміючи протиправність вищевказаного бойового розпорядження не відмовився від його виконання, усвідомлюючи, що між РФ та Україною з 20 лютого 2014 року триває міжнародний збройний конфлікт, приступив до реалізації.

У подальшому, близько 17 години 30 хвилин за Київським часом (18 години 30 хвилин за Московським) Криштоп М.С., будучи обізнаним з нормами міжнародного гуманітарного права, зокрема положеннями Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року та додатковими протоколами до них, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб із Норіним А.А., Корольовим Є.Ю., Шагіяхметовим І.В. та іншими невстановленими

представниками ЗС РФ, усвідомлюючи явну злочинність власних дій та бажаючи настання тяжких наслідків, у тому числі знищення цивільних об'єктів, з мотивів безумовного виконання отриманого наказу, метою реалізації бойового розпорядження по знищенню цивільних об'єктів, розуміючи його протиправність, а також те, що зазначені дії заборонені нормами міжнародного гуманітарного права, передбаченими пунктами 1, 2, 3 ст. 52 Протоколу I, та те, що діяльність РТПС Харків безпосередньо пов'язана з наданням послуг, які мають значення для функціонування суспільства та безпеки населення, злетів разом із штурманом Норіним А.А. на літаку Су-34 бортовий номер 06, спільно з іншим літаком, до екіпажу якого входили Корольов Є.Ю. та Шагіяхметов І.В. з військового аеродрому «Балтімор» у м. Воронежі РФ у напрямку України, близько 18 години перетнув державний кордон, і перебуваючи у повітряному просторі України

о 18 годині 09 хвилин здійснив бомбардування РТПС Харків 8 авіаційними бомбами ФАБ-500 загальним тротиловим еквівалентом 2 тони 400 кілограм.

За наслідками бомбардування телевізійна башта РТПС Харків отримала пошкодження металоконструкції, які значно знизили її несучу спроможність та унеможливають її подальшу безпечну експлуатацію, пошкоджено адміністративну будівлю станції, а також обладнання товариства з обмеженою відповідальністю «лайфсел» на суму 433 965,31 гривень, обладнання приватного акціонерного товариства «Київстар» на суму 96 576,00 гривень та обладнання приватного акціонерного товариства «ВФ Україна» на суму 591 124,15 гривень.

Таким чином, за викладених вище обставин, Лобода О.Г., обґрунтовано підозрюється у тому, що він, будучи обізнаним з нормами міжнародного гуманітарного права, зокрема положеннями Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року та додатковими протоколами до них, близько 14 години за Київським часом (15 години за Московським) 6 березня 2022 року, перебуваючи на командному пункті військової частини 45117, що дислокується у м. Вороніж РФ, діючи умисно, усвідомлюючи явну злочинність власних дій та бажаючи настання тяжких наслідків, у тому числі знищення цивільних об'єктів, з мотивів безумовного виконання отриманого наказу, метою реалізації бойового розпорядження по знищенню цивільних об'єктів, розуміючи його протиправність, а також те, що зазначені дії заборонені нормами міжнародного гуманітарного права, та те, що діяльність РТПС Харків безпосередньо пов'язана з наданням послуг, які мають значення для функціонування суспільства та безпеки населення, довів Криштопу М.С., Корольову Є.Ю., Норіну А.А. і Шагіяхметову І.В. бойове розпорядження Маковецького О.В. по здійсненню бомбардування РТПС Харків 8 авіаційними бомбами ФАБ-500 загальним тротиловим еквівалентом 2 тони 400 кілограм, яка є, та у момент віддання наказу була цивільним об'єктом та віддав їм наказ приступити до його безпосереднього виконання, що є очевидним порушенням законів і звичаїв, що застосовуються в міжнародному збройному конфлікті, закріплених пунктами 1, 2, 3 ст. 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року.

6 березня 2022 року о 18 годині 09 хвилин, за вищевказаних обставин, здійснено бомбардування РТПС Харків 8 авіаційними бомбами ФАБ-500 загальним тротиловим еквівалентом 2 тони 400 кілограм.

За наслідками бомбардування телевізійна башта РТПС Харків отримала пошкодження металоконструкції, які значно знизили її несучу спроможність та унеможливають її подальшу безпечну експлуатацію, пошкоджено адміністративну будівлю станції, а також обладнання товариства з обмеженою відповідальності «лайфсел» на суму 433 965,31 гривень, обладнання приватного акціонерного товариства «Київстар» на суму 96 576,00 гривень та обладнання приватного акціонерного товариства «ВФ Україна» на суму 591 124,15 гривень.

Цими своїми протиправними діями, Лобода О.Г. вчинив віддання наказу про вчинення дій, які є порушенням законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, тобто кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 438КК України.

Старший слідчий в особливо важливих справах

2 відділу 1 управління досудового розслідування

Головного слідчого управління

Служби безпеки України

Короткий Володимир Анатолійович

ПОГОДЖЕНО

Процесуальний керівник у кримінальному провадженні –

прокурор першого відділу управління

процесуального керівництва досудовим

розслідуванням та підтримання публічного

обвинувачення Департаменту протидії злочинам,

вчиненим в умовах збройного конфлікту,

Офісу Генерального прокурора

Банник Олександр Сергійович

«26» січня 2023 року

Одночасно, у відповідності до вимог ст.ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з дотриманням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом. Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ /
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2023 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ /
«__» год. «__» хвилин «__» _____ 2023 року

Захисник: _____

Повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий в особливо важливих
справах

2 відділу 1 управління досудового
розслідування

Головного слідчого управління

Служби безпеки України

Короткий Володимир Анатолійович

